GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 213. Lunĭ, Marţĭ 29 Septemvre (11) Octomvre. 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., se începe unŭ nou abonamentŭ pe trilunìulŭ Octomvre, Novembre și Decemvre **la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.**

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 franci**
„ șése „ **6** „	„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonaților de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 28 Septemvre 1887.

In timpulŭ petrecerei monarchului nostru în Ardealŭ, biroulŭ de corespondență ungurescŭ nu sciea sĕ relateze lumei celei marĭ decâtŭ numai despre „marea mulțămire“ în care a aflat'o Majestatea Sa poporațiunea de aicĭ. Se 'nțelege, era vorba totŭ numai de Maghiarĭ și aceștia, precum stau aḍĭ lucrurile, puteau trece de mulțumițĭ. Despre imensa maioritate a țĕrii nicĭ pomenire nu s'a făcutŭ în tóte telegramele și corespondențele unguresci, ci celŭ multŭ au fostŭ amintițĭ numai așa numiții „agitatorĭ“ dintre ei, cărora li s'au datŭ apoi lecțiunĭ, pe cale constituțională, într'unŭ modŭ destulŭ de neobicĭnuitŭ.

Ḍiarele unguresci s'au și folositŭ de ocasiune spre a'șĭ arăta bucuria, că acum „s'au sfĕrșitŭ cu Românii“ și cu „postulatele“ lorŭ. Norocullŭ lorŭ până ce se vorŭ puté îmbĕta cu asemenĭ ilusiunĭ. Sĕ nu crédă însĕ, că manoperele lorŭ meschine nu suntŭ bine cunoscute în lumea mare; sĕ nu crédă că nu se scie pretutindenĭ, că gintea română încă trăiesce totŭ așa de numĕrósă, décă nu și mai numĕrósă, dér este tractată ca sclavă.

Étă ce scrie *„La Correspondance de Paris“*, una din cele mai rĕspândite corespondențe din Francia, care are conecsiunĭ cu cercurile influente din Parisŭ, în numĕrulŭ sĕu dela 13 Septemvre 1887 sub titlulŭ *„Sclavagiulŭ impusŭ de cătră Ungurĭ Românilorŭ din Transilvania“*:

„Impĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ va profita óre de petrecerea sa în Transilvania spre a se ocupa de poporațiunea română a acestei provincie redusă la sclavagiu de cătră Ungurĭ? Impĕratulŭ-Rege putea-va elŭ consacra câteva din momentele sale pentru acéstă bună acțiune, pentru acestŭ actŭ de suverană justiție?“

„Este îndoiosŭ.“

„Impĕratulŭ are simpatii pentru Românii din statele sale, pe carĭ îi scie vitezĭ și carĭ i-au datŭ atâtea probe de devotamentŭ; și elŭ s'ar și ocupa de sigurŭ de fericirea, lorŭ décă ar puté. Insĕ miniștrii sĕi maghiarĭ au luatŭ deja mĕsurile lorŭ: nicĭ unŭ Românŭ nu se va apropia de Rege și acesta va trece pe lângă miseriile a trei milióne de supușĭ ai sĕi, fără de a le bănui măcarŭ. Aceste miserii suntŭ într'aceea numĕróse și profunde“.

„Se póte ḍice, că Transilvania este o provincĭă română, locuită apròpe numai de Românĭ. Intélnesce omulŭ aicĭ districte întregĭ, unde nu esistă unŭ singurŭ Ungurŭ, luândŭ afară pe funcționarĭ. Până la 1867 Transilvania a fostŭ o provincĭă autonomă, avêndŭ dieta sa, administrațiunea sa, c'un cuvêntŭ viéța sa proprĭă. Și este inutilŭ de a adauge, că în fruntea provinciei se aflau și Românĭ. Limba română era limba oficială. Numai administrațiunea superióră se folosea de limba germană în raporturile sale cu guvernulŭ centralŭ din Viena. Pentru că Transilvania, până la 1867, a atêrnatŭ de imperiulŭ Austriei și nu de regatulŭ s-lui Stefanŭ“.

„Insĕ la stabilirea dualismului austro-ungurescŭ, nenorocita provincĭă a fostŭ sacrificată: ea devenì parte integrantă a Ungariei. Locuitorii au protestatŭ, mai alesŭ Românii; dér n'a ajutatŭ nimicŭ. Ea perdù autonomia ei și fù tractată de cătră Maghiarĭ ca o țĕră cucerită. Li s'au lăsatŭ la începutŭ câteva privilegii Românilorŭ, precum de a se servi de limba lorŭ în justiție și pentru conducerea afacerilorŭ comunale; dér încetulŭ cu încetulŭ aceste concesiunĭ au fostŭ retrase. In fiecare anŭ Românii au sĕ îndure câte o nouă vexațiune și astăḍĭ, precum amŭ ḍisŭ la începutŭ, ei suntŭ în adevĕrŭ nisce sclavĭ. Toțĭ funcționarii provinciei suntŭ Ungurĭ; Românii nu potŭ aspira a servi statulŭ decâtŭ maghiarisândŭ-se; limba română este isgonită din școlă. C'unŭ cuvêntŭ Românii suntŭ fără îndoélă mai durŭ tractațĭ de cătră Ungurĭ, decâtŭ Alsațianii de cătră Germanĭ“.

„In mijloculŭ acestorŭ nenorocirĭ se află actualmente împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ; dér, repetŭ, elŭ nu va vedé nenorocirea lorŭ. Cine sĕ i-o și arate? Nicĭ unŭ Românŭ nu-i va vorbi și Ungurii se vorŭ ferì de a'lŭ lumina. Elŭ se va duce așadéră lăsândŭ sĕ subsiste aceste marĭ nenorocirĭ, totŭ atâtŭ de marĭ pe câtŭ de nemeritate. Și astfelŭ se va dovedi, că Românii nu vorŭ obține nimicŭ pe cale legală, că n'au sĕ spereze nicĭ o ameliorare dela mersulŭ ordinarŭ alŭ instituțiunilorŭ. Mai multŭ ca orĭcând ei vorŭ trebuì sĕ 'șĭ pună speranța.... în provedință“...!

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primit următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Vaslui, 27 Septemvre (9 Octomvre).

Simțitorŭ la golulŭ ce lasă părintele vostru, principalmente sub raportulŭ causei naționale, rogŭ primițĭ asigurarea celei mai profunde condolențe. **Neronŭ Lupașcu.**

Abrudŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Primesce condolența nóstră pentru perderea bunului părinte și marelui Românŭ.

Familia **Filipŭ.**

Roșia, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Primițĭ condolența nóstră la marea perdere ce ațĭ înduratŭ jelindŭ cu voi națiunea întrégă. **Dr. Caianŭ și soția.**

Iclodu-mare, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Reîntorsŭ din călĕtoria'mĭ din Silvania dela cele trei mlădițe'mĭ acolo transplantate, bucuria aflată pe acolo despre eliberarea valorosului bărbatŭ Dr. Lucaciu, ni-se alterà numai decâtŭ în modŭ fòrte adêncŭ simțitorŭ la scirea ce ne-a lovitŭ ca unŭ fulgerŭ despre mórtea adevĕratului nostru patriarchŭ Iacobŭ Mureșianu, a părintelui vostru și a farului națiunei nóstre. Regretândŭ din inimă perderea generală, primițĭ și ale nóstre cele mai adêncĭ simțĕminte de condolență.

Protópopulŭ **Papiriu**, fiiulŭ sĕu **Valeriu**, ginerii sĕi **Vicașŭ, Petranŭ**

Brăila, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Regretŭ din sufletŭ încetarea din viéță a pré iubitului vostru tată. **V. P. Sasu.**

Parisŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre.)

Resimțimŭ perderea devotatului luptătorŭ alŭ românismului Iacobŭ Mureșianu.

Ocășian, Dobrescu architectŭ.

Cetatea de baltă, 22 Septemvre (4 Octomvre.)

La marea jale a familiei vóstre, carea e și a întregei națiunĭ române, îndurată prin ireparabila perdere a neuitatului părinte și educatorŭ de fii națiunei, cu lacrime ferbințĭ mĕ associezŭ. Ca rĕsplată pentru neprețuitulŭ tesaurŭ ce nĭ-a lăsatŭ ca moștenire, totulŭ ce putemŭ face'e, că în continuu în rugăciunile nóstre dela altarŭ îi vomŭ aminti cu pietate scumpulŭ nume, rugândŭ pe atotŭ putintele Dumneḍeu, ca marele'i sufletŭ sĕ i-lŭ așeḍe de-a drépta sa în împĕrăția Cerului. Primițĭ sincera'mĭ condolență. Popa **Mironŭ.**

Năsĕudŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre).

Dela noi și ceilalțĭ Românĭ de aicĭ sincere condolențe pentru perderea scumpului vostru părinte și mare patriotŭ. **Halița, Domide.**

Făgărașŭ, 25 Septemvre (7 Octomvre).

Societatea argăsitorilorŭ românĭ din Făgărașŭ plânge cu întregŭ poporulŭ românescŭ perderea celui mai însemnatŭ și energicŭ luptătorŭ pentru câștigarea drepturilorŭ națiunei nóstre.

Primițĭ vĕ rogŭ espresiunea sincerilorŭ nóstre condolențe pentru irreparabila perdere.

In numele Societății argăsitorilorŭ din Făgărașŭ. **Iuonŭ Ciora.**
președintele Soc. argăsitorilorŭ.

Valea călugăréscă, 22 Septemvre (4 Octomvre.)

Cu profundă durere, din adênculŭ inimei lăcrămândŭ, am cetitŭ despre mórtea multŭ iubitului și stimatului meu și alŭ națiunei taică Iacobŭ Mureșianu. Lăcrămândŭ îmĭ aducŭ aminte, când mĭ-a ḍisŭ mie, cu ocasia trecerei mele prin Brașovŭ; „nu așĭ voi sĕ morŭ, până ce nu așŭ vedé cu ochii fericirea multŭ iubitei mele națiunĭ“.

Insĕ durere, și de o miiă de orĭ durere, căcĭ dorulŭ lui celŭ ferbinte nu s'a putută îndeplini.

Primițĭ și din parte'mĭ condolența mea, care jelindŭ asemenea mĕ alăturŭ la doliulŭ întregei familii. **Nicolae Oprea.**

„Crisa scólei de fete din Sibiiu“.

Sub titlulŭ acesta „Tribuna“ din Sibiiu dela 25 Septemvre ne-a surprinsŭ cu unŭ lungŭ articulŭ subscrisŭ de d. Ioanŭ Slavicĭ, care se vede că are de scopŭ sĕ arate motivele ce l'au îndemnatŭ pe d-sa precum și pe d-nii Dr. Barcianŭ, Dr. I. Crișianŭ și pe d-șóra baronesă Elena Popŭ a'șĭ da demisiunea din funcțiunile ce le ocupau ca instructorĭ la institutulŭ de fete alŭ „Associațiunei“ din Sibiiu.

Afacerea acésta regretabilă trebue sĕ intereseze pe orĭ-ce Românŭ, deórece aci e vorba de interesulŭ de viéță alŭ unei școle, care a fostŭ înființată cu marĭ jertfe din partea „Associațiunei“ nóstre.

Suntemŭ dedațĭ de unŭ lungŭ timpŭ încóce a vedé, cum mereu se accentuéză diferite conflicte în sînulŭ Românilorŭ sibienĭ. Ceea ce e însĕ mai regretabilŭ ca orĭ și ce, este că conflicte de felulŭ acesta se ivescŭ acum și în afacerĭ curatŭ culturale și începutulŭ s'a făcutŭ cu scóla de fete din Sibiiu.

Nu trebue sĕ mai spunemŭ, câtŭ de multŭ ne-a mâhnitŭ acéstă aparițiune, tocmai acum când mai multŭ ca orĭ și când ar trebui sĕ fimŭ cu toții unŭ trupŭ și sufletŭ în apĕrarea intereselorŭ nóstre culturale și naționale.

In afacerea de față e vorba de unŭ interesŭ generalŭ românŭ, de aceea datorĭ suntemŭ sĕ arătămŭ cetitorilorŭ noștri cele ce s'au petrecutŭ și sĕ cercetămŭ unde este vina și ce trebue făcutŭ, ca marele neajunsurĭ de felulŭ acesta sĕ înceteze odată pentru totdeuna.

Vomŭ începe aḍĭ cu publicarea cuprinsului articulului amintitŭ apărutŭ în „Tribuna“, care a datŭ la lumină mai ânteiu nenorocitulŭ conflictŭ, rĕmânêndŭ sĕ aducemŭ și părerile părții

contrare, ca sĕ ne putemŭ face o icónă câtŭ mai clară despre starea lucrului.

Étă ce scrie „Tribuna“ sub titlulŭ sensaţionalŭ de mai susŭ:

»Chiar dintru începutŭ scóla s'a pornitŭ în o direcţiune pe care mulţî o socotiau greşită, ba chiar primejdiósă...

„Înfiinţată din iniţiativa câtorva familii române mai înstărite, scóla „reuniunei de femei“ era órecum o scólă „pentru domnişóre.“ Fórte mulţî din aceia înse, carî au contribuitŭ pentru înfiinţarea şi susţinerea acestei scolî, voiau sĕ aibă o scólă de fete, care n'au pretenţia de a fi „domnişóre“. Totŭ astfelŭ nicî noi, Dr. D. Barcianu, Dr. I. Crişanŭ şi eu n'am datŭ timpŭ de mai multe óre pe ḑi lecţiunî la scóla acésta, pentru ca sĕ instruimŭ nisce „domnişóre“, care potŭ sĕ-şî facă instrucţiunea şi într'unŭ modŭ mai puţinŭ eftinŭ. Direcţiunea »Asilului Elena Dómna“, în sfĕrşitŭ n'a trimisŭ la Sibiiu o guvernantă pentru câteva »domnişóre“, ci pe una dintre profesórele mai cualificate ale „Asilului“, fiindŭ că vorba era de croirea unei scóle române de fete.

„Astfelŭ nu puté sĕ esiste cuvenita înţelegere între corpulŭ didacticŭ şi „reuniunea“, care întreţinea scóla. Pe când membrii corpului didacticŭ arŭ fi doritŭ sĕ propage prin scólă unŭ spiritŭ óre cum mai democraticŭ, „reuniunea« ţinea ca taxele lunare sĕ fiă mai măricele, pentru ca sĕ nu se sporéscă pré tare elevele şi sĕ nu între pré multă »plebe“ în şcólă. Pe când profesóra ţinea, ca elevele sĕ nu se grupeze după starea şi rangulŭ părinţilorŭ, multe din copile venéu gătite ca nisce păpuşî gentile la şcólă, ér cele câteva fete de ţĕranŭ, care îndrăsniserĕ sĕ între în scóla de „domnişóre,“ erau isolate, chiar persecutate de colegele lorŭ, încâtŭ în cele din urmă au părăsitŭ scóla tóte afară de una, carea nu'şî puté găsi păreche când şcóla eşea undeva.

Fumurile acestea au intratŭ, se înţelege, şi în şcóla înfiinţată de „Asociaţiune,“ ba, ceea-ce e mai rĕu, chiar şi în internatulŭ acestei scóle: acesta e defectulŭ de nascere alŭ institutului.

După ce arată apoi, că fumurile aristocratice, de care sufere o parte a societăţii române din Sibiiu, o duce pe acésta pe o clină ridiculă şi primejdiósă, ḑice:

„Era şi este o cestiune de bună educaţiune, ca scóla sĕ fiă ferită de înriurirea acestei părţî „aristocratice,“ pentru ca încetulŭ cu încetulŭ sĕ iasă din institutŭ fumurile. Acéstă isolare nu era cu putinţă, câtă vreme partea cea mare a elevelorŭ erau externe şi astfelŭ scóse pentru o mare parte din viéţa lorŭ de sub înriurirea institutului. Acum înse, după ce vre-o 15 dintre eleve suntŭ internate, spiritulŭ scólei se face în institutŭ şi externele vorŭ trebui sĕ se deprindă încetulŭ cu încetulŭ cu apucăturile internatului.

„Nu póte încă nimenî sĕ se pronunţe, décă aceste apucăturî suntŭ orî nu bune; de sigurŭ însĕ, că baronésa Elena Popŭ, ca directoriţă, şi Dr. D. Barceanu, ca directorŭ de studii, erau pentru partea cea mare a părinţilorŭ destulă garanţiă că ele nu vorŭ fi rele. Numai însĕ câtă vreme aceste două persóne aŭ destulă autoritate ca sĕ conducă ele singure educaţiunea şi instrucţiunea copilelorŭ şi sĕ ferescă institutulŭ de orî şi ce amestecŭ esternŭ.

„Şi décă am înţelesŭ bine lucrurile, acesta e şi cuvĕntulŭ, pentru care chiar d-şóra baronesă Elena Popŭ a primitŭ direcţiunea institutului: vorba era sĕ se scie, că nu tóte damele din Sibiiu au amestecŭ la institutŭ, ci una singură şi cea mai cu autoritate din ele ilŭ conduce pe rĕspunderea ei şi după însărcinarea primită dela comitetulŭ „Associaţiunei“.....

Înlăturarea crisei şi stabilirea păcii, ḑice d. Slavicî, atĕrnă dela părinţii copilelorŭ, ca cei mai directŭ interesaţî, şi dela societatea română. Apoi încheie:

„E indiferentŭ, cine anume are sĕ stea în fruntea institutului. De sigurŭ însĕ, că e fórte importantŭ pentru educaţiunea copilelorŭ şi pentru prosperarea institutului, ca posiţiunea acésta sĕ fiă ocupată de persóne cu valóre şi cu autoritate. Nicî o femeiă de órecare valóre însĕ nu va primi posiţiunea de directriţă la acestŭ institutŭ, şi nicî unŭ profesorŭ de órecare valóre nu se va însărcina cu direcţiunea studiilorŭ, décă, fiă chiar şi numai prin mijlocirea comitetului »Associaţiunei«, lumea tótă póte sĕ aibă amestecŭ la conducerea scolii. Décă voimŭ persóne de valóre trebue sĕ le creămŭ o posiţiune onorabilă, sĕ le dămŭ tótă încrederea şi sĕ le lăsămŭ sĕ lucreze scutite de orî şi ce supărărî...."

SCIRILE ḐILEI.

Unŭ amicŭ alŭ lui „Kolozsvár“, umblândŭ prin **România**, se întórse de acolo cu o **chartă**, în care — după cum ḑice »Kolozsvár — se află representată România aşa, precum o viséză Românii cei flămânḑî, cuprinḑêndŭ adecă unŭ teritoriu până pe la Aradŭ şi pe la Oradea-mare. »Lunaticii făuritorî ai acestorŭ charte — ḑice numita fóiă — turbură capetele blânḑilorŭ noştri Românî, carî suferŭ de o maniă atâtŭ de mare, încâtŭ societatea maghiară ar trebui sĕ le procure medicina pe spesele ei comune. S'a vĕḑutŭ mania acésta şi în împrejurarea, că s'au arĕtatŭ aplicaţî a conta la sprijinulŭ locurilorŭ mai înalte. Credinţa acésta în vĕntŭ a nebunitŭ capetele multorŭ bieţî Românî. În fiăcare ḑi arĕtau prin ḑiarele lorŭ, că în Viena se găteşce medicina presupuselorŭ lorŭ rane.. Acum s'a sfĕrşitŭ şi acésta în modŭ norocosŭ. Visita regelui maghiarŭ a curmatŭ continuarea acestui jocŭ. Espresiunile acelea, prin care li s'a promisŭ şi mai departe graţia regéscă în modŭ condiţionatŭ, nu numai că au lămuritŭ situaţiunea şi au datŭ de minciunŭ pe agitatorî, ci pentru anumite cercurî au revĕrsatŭ lumină şi în ţéra românéscă“. — Trénca flénca mere acre!

—x—

In seminarulŭ teologilorŭ din **Blaşiu** au fostŭ primiţî în anulŭ acesta 17 tinerî. În tóte patru cursurile suntŭ înscrişî 72; dintre aceştia 8 se ţinŭ de diecesa Lugoşului şi 2 de diecesa Oradei-marî. Afară de studiele teologice, li se propune teologilorŭ de cursulŭ I şi II medicina pastorală în câte două óre pe sĕptĕmână, de d-lŭ doctorŭ în medicină Ioanŭ Colceriu. Exerciţiile pentru predicî se ţinŭ în fiecare Duminecă, sĕrbătóre şi în fiecare Joiă de 2 orî: înainte de prânḑŭ şi înainte de cină, în sala sufrageriei.

—x—

Pentru deschiderea solemnă a **noueĭ căĭ ferate** Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţă, la cererea respectivilorŭ întreprinḑĕtorî ministeriulŭ de comunicaţiune a destinatŭ ḑiua de 20 Noemvre. Din a éstă ḑi se va începe dérĕ circulaţiunea trenurilorŭ în Câmpiă.

—x—

„Ellenzék« s'a **măniatŭ focŭ** pe d-lŭ Wilhelm Borsodi, unŭ Germanŭ din Viena, care „cutezase“ a se adresa — în limba germană — cătră funcţionarii de poştă din Ungaria cu rugarea, ca aceştia sĕ-i dea unele date cu privire la numĕrulŭ, la starea intelectuală, materială şi familiară a individiĭlorŭ germanî din părţi'e lorŭ. Ar vré d-lŭ W. Borsodi sĕ se informeze — precum se vede — despre numĕrulŭ prenumeranţilorŭ, ce l'ar puté câştiga aicî pentru o mare fóiă sĕptĕmânală germană, întitulată „Die Lustigen Blätter.“ Pentru serviciulŭ cerutŭ li-se promite funcţionarilorŭ de poştă câte unŭ esemplarŭ gratuitŭ din acéstă fóiă. „Ellenzék“ însĕ află în acésta o ne mai auḑită **impertinenţă** şi ḑice că décă cine-va cutéză sĕ-ţî între în casă cu astfelŭ de impertinenţe, trebue datŭ pe uşă afară fără nicî o ascultare. Îndémnă publiculŭ sĕ fiă trézŭ, sĕ nu se lase a fi amăgitŭ. „**E infamiă pentru literatura maghiară**, e ruşine pentru publiculŭ maghiarŭ, ca foile germane sĕ circuleze în mai multe esemplare în Ungaria, decât foile maghiare.“ „Ellenzék« îndémnă pe funcţionarii de poştă, ca sĕ-i dea d lui Borsodi nume false, ce nu esistă. — Comentarŭ la asemenea „mărgăritare“ culturale maghiare ellenzékiane nu mai trebue.

—x—

Suntŭ ne mai pomenite **hoţiile** de totŭ felululŭ, ce se comitŭ în comitatulŭ **Vesprimului**, din Ungaria. La cererea comitetului administrativŭ alŭ comitatului, ministeriulŭ de interne s'a vĕḑutŭ necesitatŭ a ordona pe cale telegrafică aplicarea legei statariă pentru acelŭ comitatŭ, precum şi înmulţirea gendarmeriei şi înfiinţarea unei nouĕ casarme de gendarmî în comuna Csetény. De asemenea pentru comitatulŭ Zala, ministrulŭ de interne împreună cu ministrulŭ de justiţiă a ordonatŭ, ca comiţĕtorii hoţielorŭ împreunate cu omorŭ, după scurtă judecare, sĕ fiă imediatŭ arestaţî pe o jumĕtate de anŭ.

—x—

In 5 l. c. a isbucnitŭ focŭ în şura colectorului de dare Bitai Mozes din **Egerpatak**, comitatulŭ Treiscaunelorŭ, care a prefăcutŭ în cenuşe clădirile economice a 14 locuitorî, împreună cu nutreţulŭ de vite şi tóte bucatele adunate de pe câmpŭ.

—x—

Sub titlulŭ »**Ca în Asia**“ reproducŭ foile unguresci următórea scire, ce se comunică din **Ciucŭ-Săngeorgiu**: În **ḑua** de Sâmhăiu nevasta lui Tuli István fù lovită de trăsnetŭ, murindŭ numai decâtŭ. Fiind că era fórte săracă, preoţii n'au vrutŭ s'o înmormĕnteze. A statŭ mórtă 4 ḑile aşteptândŭ mereu căsenii ei, că dóră se vorŭ îndura neînduraţii preoţî sĕ vină s'o prohodéscă, dér înzadarŭ a fostŭ tótă aşteptarea. Preoţii nu s'au dusŭ, şi în a 5-a ḑi 4 ómenî au luatŭ pe reposata şi au înmormĕntat'o fără nicî unŭ prohodŭ.

—x—

Regina României a scrisŭ încă o novelă, „**Fatălui Decebalŭ**,“ din care se va estrage subiectulŭ frontispiciului palatului Ateneului românŭ.

—x—

La **esamenele de bacalaureatŭ** (maturitate) din tómna acésta ţinute în Bucurescî, au reuşitŭ şi trei domnişóre, anume d-nişóra M. Brătianu, fiica d lui Dumitru Brătianu, şi d-şórele Berha şi Constantinescu.

—x—

Cetimŭ în „Bistriţa“ din Bucurescî: „De cât-va timpŭ numele de **Românŭ macedoneanŭ** a devenitŭ unŭ mijlocŭ de speculă neruşinată nu numai în ţéră, dér şi în străinĕtate. Orî ce grecoteiu séu bulgăroiu se dă de românŭ macedoneanŭ şi esploateazî încrederea şi simpatia ce însuflă nefericiţii noştri fraţî de dincolo, ca cum n'ar fi de ajunsŭ rĕulŭ ce-lŭ facŭ lichelele loră! Unŭ călugĕrŭ, care se pretinde românŭ din Macedonia, stândŭ câte-va ḑile în Viena, a fostŭ primitŭ în audienţă de către arhiducele Rudolfŭ, moştenitorulŭ Austro-Ungariei. Archiducele a statŭ de vorbă vr'o jumĕtate de oră cu acestŭ călugĕrŭ, arĕtându-i obiectele mai însemnate

FOILETONŬ.

APĔRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare.)

b) Acelaşî lucru va face armata *română* servindu-se de valea *Hârtobagiului* (Cornĕţelulŭ) şi înaintândŭ prin *Nocrigŭ* îndată ce apĕrătorulŭ, bătutŭ la *Braşovŭ*, va fi trecutŭ, în retragerea sa, de *Sighişóra;*

c) Când agresorulŭ stăpânŭ pe valea *Tĕrnavei marî* va fi pĕtrunsŭ până la *Mediaşŭ*, ér *Turnulŭ roşu* totŭ s'ar mai ţiné, atuncî o colónă *română* detaşată dela *Copşa mică* prin *Şeica mare* la *Sibiiu*, va puté tăia unica linià de retragere spre *Alba Iulia* a apĕrătorului dela *Turnulŭ roşu*, silindu-lŭ în modulŭ acesta a renunţa la apĕrarea acelei trecĕtorî.

ad. 2) — După evacuarea văii *Tĕrnavei marî*, grosulŭ apĕrătorului bătutŭ şi retrasŭ în tabĕra dela *Sibiiu*, póte sta aci timpulŭ necesarŭ pentru restabilirea forţelorŭ sale fără a fi genatŭ de adversarŭ, din causă că aci elŭ dispune de resursele însemnate ale oraşului şi ale şesului *Sibiiului;* pe lângă acésta, elŭ îşî mai póte complecta materialulŭ de rĕsboiu de totŭ felulŭ şi chiar efectivele trupelorŭ sale deórece comunicaţia sa prin *Alba Iulia* cu *Aradulŭ*, greu i-o póte întrerupe inamiculŭ.

Prin construirea unei ramure de drumŭ de ferŭ dela *Alba Iulia* prin *Sebeşŭ* şi *Mercurea* la *Sibiiu* (cu prelungirea eventuală în valea *Oltului* prin *Făgăraşŭ* la *Braşovŭ)* situaţiunea apĕrătorului ar deveni cu multŭ mai salutară.

Pentru reluarea ofensivei contra grosului românŭ, eşelonatŭ în valea *Tĕrnavei marî* între *Mediaşŭ* şi *Sighişóra*, stau la disposiţiunea apĕrătorului liniile următóre:

a) Şoséua *Şeica mare—Copşa mică—Mediaşŭ*;

b) Şoséua din valea *Hârtobagiului* peste *Nocrigŭ, Agnita, Hendu* (Hendorf) la *Sighişóra*;

c) Şoséaua din valea *Oltului* prin *Făgăraşŭ* asupra spatelorŭ şi liniilorŭ de retragere ale grosului *română*.

Cele două linii din urmă însĕ nu vorŭ fi întrebuinţate de noi pentru ofensivă, décă grosulŭ *românŭ* va fi ajunsŭ în ţinutulŭ *Mediaşului—Sighişórei*, din causă că — înaintândŭ elŭ în direcţia *Sud-Est* cu unŭ frontŭ întinsŭ — ne-ar puté ajunge în marşulŭ nostru de flancŭ şi punêndŭ gravitatea acţiunei pe aripa sa dréptă, ne-ar puté tăia contactulŭ cu *Sibiiulŭ*.

Când apĕrătorulŭ ar întreprinde ofensiva pe şoseaua *Făgăraşului* şi inamiculŭ (Românii) ar simţi la timpŭ acéstă mişcare, evidentŭ că elŭ ar puté o preîntêmpina directŭ, din causă că din *Sighişóra*, elŭ va sĕ junge la fiecare punctŭ alŭ liniei sale de operaţiă mai iute decâtŭ noi din *Sibiiu*.

ad. 3) După ce grosulŭ aperătorului retrasŭ din valea *Tĕrnavei marî* se va fi refugiatŭ în tabĕra întăritŭ dela *Sibiiu* pentru a se reforma, armata *română* dispune de 2 drumurî pentru acţiunea sa ulterióră şi anume:

a) ea póte urmări grosulŭ nostru înaintândŭ cu colóna sa principală prin *Şeica mare*, eventualŭ şi prin *Nocrigŭ* asupra *Sibiiului*, acoperindu-se contra *Tĕrgului-Mureşului* prin aşeḑarea unui corpŭ de observaţiă pe linia *Nireşteului*.

Acésta ar fi acţiunea sa cea mai îndrăsneaţă şi mai energică;

b) *Armata română* va mai aşedia *Tĕrgulŭ-Mureşului;* ér cu grosulŭ sĕu eşelonatŭ între *Sighişóra* şi *Mediaşŭ* va aştepta ofensiva eventuală a apĕrătorului dinspre *Sibiiu*, susţinêndŭ în acelaşŭ timpŭ şi asediulŭ *Tĕrgulŭ-Mureşului*.

O a treia acţiune a armatei *române* ar mai fi înaintarea sa spre valea *Mureşului* cu direcţia generală asupra *Clujului*, însĕ întreprinderea acésta se póte considera ca inadmisibilă, deórece ea n'ar fi nicidecum îndreptată

din sala de audiențe. Dênșii au vorbitŭ prin mijlocirea unui interpretŭ. Acestŭ călugĕrŭ este cunoscutŭ publicului nostru prin mai multe înșelăciunĭ și unŭ procesŭ scandalosŭ la Iașĭ.

—x—

Congresulŭ higienicŭ din Viena a votatŭ următórele douĕ importante propunerĭ: 1) sĕ se céră controlarea spirtuóselorŭ înainte d'a se pune în vêndare; 2) sĕ se desființeze dările pe bĕuturĭ higienice, ca berea și vinulŭ, și dările puse pe acestea sĕ se trécă asupra spirtuóselorŭ.

—x—

Clubulŭ bicycliștilorŭ »Blitz“ (Fulgerulŭ) care s'a înființatŭ de curêndŭ, a arangiatŭ noua sa arenă în mĕrime de 2000 metri la colțulŭ stradei căldărarilorŭ peste drumŭ de restaurantulŭ Mehsner, dândŭ ocasiune acelorŭ domnĭ, carĭ din causa ocupațiunei lorŭ ḑilnică nu facŭ mișcare, a-o folosi în modŭ plăcutŭ și folositorŭ sĕnĕtății. Membrilorŭ noi li se pune la disposițiune o mașină de învĕțatŭ pentru unŭ onorarŭ moderatŭ. Inscrierile se potŭ face la următorii domnĭ: conducĕtorulŭ I. Harczos, în ulița négră 408, casierulŭ clubului I. Fischer opticŭ, în têrgulŭ grâului, instructorulŭ A. Reser în strada căldărarilorŭ.

—x—

D-nii medicĭ Dr. Asachi și Dr. Manolescu, carĭ au representatŭ România la congresulŭ chirurgicalŭ din Washington, Dr. Felix și Dr. Petrescu, carĭ au representatŭ România la congresulŭ higienicŭ din Viena, s'au întorsŭ în Bucurescĭ.

—x—

Cetimŭ în „Unirea“ din Bucurescĭ: „O dómnă din Bulgaria s'a înfățișatŭ, ḑilele trecute, la primăria capitalei, cerêndŭ a i se da unulŭ din copiii ce se crescŭ de primăriă, sub motivulŭ că acelŭ copilŭ arŭ fi alŭ sĕu și că bărbatulŭ i l'ar fi aruncatŭ imediatŭ după nascere. In sprijinulŭ cererei se invocă faptulŭ, că în timpulŭ când se pretinde că acelŭ copilŭ a fostŭ aruncatŭ, se găsesce înregistratŭ unŭ copilŭ la primăriă. Pe câtŭ scim, locțiitorulŭ de primarŭ alŭ capitalei, bănuindŭ că póte fi la mijlocŭ vr'unŭ interesŭ de moștenire, a îndreptatŭ pe reclamantă la tribunalŭ, spre a dovedi drepturile sale asupra numitului copilŭ“.

Manifestațiă antigermană.

Mare sensațiune a făcutŭ unŭ toastŭ alŭ Marelui Duce Neculae alŭ Rusiei, ținutŭ pe bordulŭ vaporului „Urugnay“, cu care veni dela Santacruz la Dunkerque. „Figaro“ din Parisŭ publică acelŭ toastŭ, care e următorulŭ:

Francia lucrézǎ la aceea, ca sĕ pregătéscă rĕsbunarea; bine și face, dér dovedesce totodată, că ea nu se lasă a fi întărîtată prin vexațiunile vecinului. Continue Francia a-șĭ pregăti înarmările sale și a și-le complecta, Rusia din parte-i nu va rĕmâné neactivă. Rusia lucrézǎ în prima liniă la aceea, ca sĕ nimicéscă influința germană. Intréga nóstră familiă iubesce Francia; tóte opintirile Țarului suntŭ într'acolo îndreptate, a micșora influința germană, care odată era mare între demnitarii noștri. In curêndŭ va consta guvernulŭ nostru numai din bărbațĭ, carĭ iubescŭ Francia. Până atuncĭ Francia sĕ nu se lase a fi întărîtată, căcĭ în momentele de față ar fi greu a dovedi în faptă alianța nóstră efectivă în casŭ de rĕsboiu; dér în curêndŭ vorŭ dispăré tóte pedecile și eu voiu fi celŭ dintêiu, care mĕ voiu înrola în casŭ de rĕsboiu în armata francesă, pe care eu o iubesc. Esemplului meu, fițĭ convinșĭ, vorŭ urma mulțĭ Rușĭ.

Acestŭ toastŭ a făcutŭ sânge rĕu în Germania. Cu tótă desmințirea „Agenției Havas,“ care ḑice că marele duce Neculae a adusŭ simplu unŭ toastŭ pentru Francia mulțămindŭ oficerilorŭ vaporului, pressa germană susține autenticitatea toastului citatŭ și cere, ca Țarulŭ sĕ desaprobe pe Marele Duce, décă nu chiar sĕ-lŭ pedepséscă.

Gurghiu, 6 Octomvre s. n. 1887

Prințulŭ moștenitorŭ în Gurghiu —Alteța Sa principele de corónă Rudolfŭ aḑĭ 6 Oct. la 9 óre a. m. a sositŭ în comuna nóstră Gurghiu spre a începe vênatulŭ urșilorŭ. Intre sunetele clopotelorŭ dela tóte bisericile locale a trasŭ la Castelulŭ Gurghiului avêndŭ în suită pe principele Leopoldŭ de Bavaria, pe principele Wilhelm și prințulŭ Eszterházi. La scările palatului în drépta au statŭ oficialii fișcalĭ în frunte cu Girschik Ioan, directorŭ supremŭ de fișcalitate, ér în stânga clerulŭ gr. cat. în frunte cu Pr. on. d-nŭ Basiliu Rațiu, protopopulŭ Reghinului.

Mai întâiu prințulŭ a datŭ mâna cu funcționarii și cu aristocrații presențĭ. După aceea s'a întorsŭ cătră protopopulŭ gr. cath. Basiliu Rațiu, care l'a bineventatŭ în limba germană astfelŭ: „Alteța Vóstră, mĕ bucurŭ din inimă că ațĭ venitŭ în mijloculŭ nostru, primițĭ Vĕ rogŭ omagiele cele mai respectuóse de credință și alipire neclătită a preoțimei gr. cat. alŭ tractului acestuia și totodată dorescŭ succesŭ strălucitŭ la vênatulŭ întreprinsŭ«.

La acésta a rĕspunsŭ Alteța Sa în sensulŭ următorŭ: „Și eu mĕ bucurŭ că am pututŭ veni în mijloculŭ D-vóstre. Vĕ mulțumescŭ pentru espresiunea sêmțĕmintelorŭ, ce manifestațĭ față cu persóna mea, vĕ dorescŭ tótă fericirea‘.

Cătră preotulŭ localŭ Nicolau Petru încă s'a arătatŭ fórte simpaticŭ întrebându-lŭ cum se află și de câțĭ anĭ e preotŭ în comuna Gurghiu. Preotulŭ i-a rĕspunsŭ că se află bine și e preotŭ de 16 anĭ.

După aceea Alteța Sa dimpreună cu tótă suita a intratŭ în castelŭ, a luatŭ dejunulŭ și de-a-una a plecatŭ la vênatŭ pe valea Cașvei în loculŭ așa numitŭ »Richitisoia“ unde a și împușcatŭ 3 urșĭ frumoșĭ. Timpulŭ e favorabilŭ pentru vênatŭ.

Unŭ Gurghiuanŭ.

Aprovisionarea armatei c. r. cu săcară și ovĕsŭ.

Intendența Corpului alŭ 12-lea de armată cumpĕră, pentru a complecta depositele de aprovisionare, pentru garnisóna din Sibiiu: 3800 măjĭ metrice de săcară și 11,700 măjĭ mtr. ovĕsŭ albŭ; pentru depositulŭ din Alba Iulia: 800 măjĭ mtr. ovĕsŭ albŭ, pentru celŭ din Brașovŭ 3,800 măjĭ mtr. săcară; ér pentru depositulŭ din Clușiu: 3,700 măjĭ mtr. săcară. Doritorii d'a furnisa aceste alimente potŭ înainta ofertele în formă de scrisorĭ (cu timbru de 50 cr.) până la 13 Octomvre c. órele 11 a. m. le intendenței susŭ numită din Sibiiu și cu unŭ Impegno de 10 ḑile.

Detailurĭ necesare le póte da camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ.

Pentru escursiunea la Bucurescĭ. Participanțilorŭ la acéstă excursiune li se oferă și plăcuta ocasiune d'a puté fi față la alergările de caĭ ce se vorŭ face în Bucurescĭ la 4 (16) Octomvre a. c., la care vorŭ mai fi presențĭ: Maiestatea Sa Regele României, întréga Diplomațiă, diferiții oficerĭ ai statelorŭ streine, aflătorĭ în Bucurescĭ din incidentulŭ manevrelorŭ, și mai cu sémă elita societății române.

Inscrierile pentru participarea la acestŭ trenŭ, care oferă multe plăcerĭ, trebue a se face la timpŭ, în interesulŭ comodității călĕtorilorŭ.

Se eliberézǎ și bilete fără găzduire și incvartirare în Bucurescĭ.

Ultime scirĭ.

Bruxelles, 9 Octomvre. — Oficiosulŭ rusŭ „Le Nord“ crede că Italia a obținutŭ la Friederichsruhe o satisfacere pentru amorulŭ sĕu propriu. Nicĭ o alianță, adaugă ḑiarulŭ, n'ar puté compensa pentru viitorulŭ Germaniei ostilitatea Rusiei. Cincĭ milióne de baionete suntŭ prea multŭ pentru a protege pacea, dér nu vorŭ fi îndestulitóre în casulŭ când nuoi [aliațĭ ar voi s'o rupă.

„Le Nord“ recunósce că întreita alianță a fostŭ solemnŭ încheiată la Friederichsruhe. Cu tóte că acéstă alianță nu este îndreptată contra unei soluțiunĭ pacifice a cestiunii bulgare, trebue sĕ se aștepte în curêndŭ ca Rusia sĕ intervină séu nu la căderea principelui Ferdinand.

SCIRĪ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 10 Octomvre. — Congresulŭ kulturegyletistŭ s'a întrunitŭ fiindŭ representate 41 de Kulturegyleturĭ cu 400 membri. Președintele contele Tisza salută congresulŭ ca o dovédă despre maiorenitatea națiunei. Activitatea culturală țintesce numai la întărirea ideii de statŭ, ceea ce nicĭ unŭ omŭ nepreocupatŭ nu o póte desaproba*).

FIUME, 10 Octomvre. — O adunare poporală numerosŭ cercetată a hotărîtŭ sĕ depună, printr'o deputațiune corĕspunḑĕtóre, o corónă de laurĭ de argintŭ pe monumentulŭ lui Deak.

DIVERSE.

O indiscretă și ciudată istoriă. — „La Gazette de Hongaire“ publică următórele cu privire la douĕ cântărețe de café concert și la douĕ marĭ personage din carĭ unulŭ este încoronatŭ: Locuitorii orașului Pesta vorŭ asista la desbaterile unui procesŭ ciudatŭ, intentatŭ unui ḑiarŭ din acestŭ orașŭ de douĕ cântărețe de café-concert, d-șórele Margot și Elisa Roger. Mulțimea, care se grămădesce în fiă-care séră înaintea scenei unde se producŭ aceste douĕ surorĭ încântătóre, admiră nu numai talentulŭ lorŭ musicalŭ ci mai cu sémă seducțiunile persónelorŭ lorŭ. La 20 Augustŭ trecutŭ, ele se presentaseră la unŭ concursŭ pentru premiulŭ de frumusețǎ, dér fuseseră declarate ca nepotêndŭ sĕ ia parte la acestŭ concursŭ. La trecerea sa din urmă prin Pesta, regele Milanŭ alŭ Serbiei, auḑindŭ pe toțĭ vorbindŭ despre frumusețea celorŭ douĕ cântărețe, voi sĕ-șĭ dea séma „de visu“ și, însoțitŭ de comitele Eugeniu Zichy, se duse sĕ le face o visită. Unŭ ḑiarŭ din Pesta aflase despre aceste faptă și pusese câte-va cuvinte în cronica sa. Incidentulŭ nu făcuse atuncĭ nicĭ unŭ sgomotŭ și fusese îndată uitatŭ, când după trei sĕptĕmânĭ, cele douĕ surorĭ se duseră în biurourile ḑiarului de care este vorba și somară pe cronicarulŭ indiscretŭ sĕ le dea esplicațiunĭ. Cronicarulŭ se mulțămi sĕ rĕspundă la pretențiunile lorŭ prin a ride. Atuncĭ ele se hotăriră sĕ intenteze ḑiarului unŭ procesŭ. Procesulŭ va fi fórte ciudatŭ: regele Milanŭ și comitele Zichy suntŭ citațĭ sĕ compară înaintea justiției pentru a arĕta că visita pe care au făcut'o frumóselorŭ cântărețe a fostŭ „o simplă visită de politețǎ.«

*) Ar face bine biuroulŭ de corespondență din Pesta sĕ ne slăbéscă cu astfelŭ de telegrame. Ce? A rĕmasŭ lumea pe scirile despre Kulturegyleturile ungurescĭ? Sĕ aștepte biuroulŭ până ce va fi gata „globulŭ maghiarŭ“, până atuncĭ însĕ n'avemŭ poftă sĕ aruncămŭ banii în vêntŭ. — Red.

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

---

pra adevĕratului obiectivŭ de operațiă alŭ *Românilorŭ*; prin urmare ar fi o acțiune în vêntŭ, pe de altă parte ea ar mai fi și riscată pe câtă vreme presupunemŭ că apĕrătorulŭ *Sibiiului* totŭ îșĭ va mai fi păstratŭ óre-care aptitudine de operațiune séu de mobilitate.

Ar fi dér fórte periculósă o asemenea acțiune din causă că *armata română* ce a pĕtrunsŭ trecĕtórea *Predealului* ar trebui sĕ se slăbéscă în modŭ simțitorŭ prin lăsarea în urmă'i a trupe numerose pentru asigurarea liniei de operațiune destulŭ de lungă și mai alesŭ a căii ferate, precum și spre a înăbuși glótele din ținuturile de *Estŭ* locuite de *Sĕcui*, din valea *Têrnavei mari*, și 'n fine din tóte orașele *secuescĭ* din apropierea acestei văi și care ar putea servi ca centrurĭ de adunare a glótelorŭ *sĕcuescĭ*.

In casulŭ de față, armata *română* ar trebui sĕ întăréscă câtŭ de multŭ și corpulŭ de observațiă séu de asediu dela *Têrgulŭ Mureșului*, pentru ca acesta sĕ pótă fi multŭ timpŭ de sine stătătorŭ; afară de acésta și cu ori-ce prețŭ mai trebue a se împinge unŭ corpŭ de observațiă destulŭ de tare și contra *Sibiiului*, celŭ puținŭ până la *Șeica-mare*, mai bine încă până la *Ocna Sibiiului* (Slimnic).

Pericululŭ pentru acestŭ din urmă corpŭ de observațiă, a fi bătutŭ în parte, este indiscutabilŭ și décă timpulŭ s'ar întrebuința cu energiă de cătră apĕrătorŭ, aceeașĭ sórte s'ar pregăti și corpului de observațiune dela *T.-Mureșiului* luatŭ între 2 focurĭ; ér grosulŭ *română*, ce ar alerga în ajutorulŭ acestorŭ corpurĭ de observațiă, sigurŭ că ar veni în critica posițiune a oferi, cu frontulŭ întorsŭ, o bătăliă adversarului victoriosŭ.

Asemenea nu mai încape îndoială, că apĕrătorulŭ *Transilvaniei* n'arŭ întêmpina nicĭ greutate a evita acéstă bătăliă, în casulŭ, când nu s'ar simți destulŭ de tare ca sĕ-șĭ mĕsóre din nou forțele, în câmpŭ deschisŭ, cu grosulŭ armatei *române*. In tótă ticna ar putea evita bătălia, retrăgêndu-se în taberă întărită, décă din vreme și pentru orĭ-ce împrejurare va fi luatŭ elŭ precauțiunea, a'șĭ ține deschisă linia de retragere din valea *Mureșului* și eventualŭ din a *Têrnavei micĭ* spre *Mediașŭ*.

Cu multŭ mai critică însĕ ar deveni posițiunea apĕrătorului *Transilvaniei* când *Sibiiulŭ* n'ar fi întăritŭ, încâtŭ grosulŭ (apĕrătorului) în retragerea sa dela *Brașovŭ*, prin valea *Têrnavei*, ar fi silitŭ sĕ 'șĭ caute refugiulŭ în tabĕra dela *Têrgulŭ Mureșului*. Prin acéstă manevră de retragere, linia de operațiune a agresorului (a Românilorŭ) s'ar scurta, încâtŭ afară de ocuparea ei, elŭ nu ar mai avé alte detașărĭ, în consecință, *Têrgulŭ Mureșului* ar forma obiectivulŭ decisivŭ alŭ rĕsboiului. Aprovisionarea apĕrătorului cu alimentele de hrană, reîntărirea cu materialŭ de rĕsboiu și cu trupe n'ar fi ușorŭ de făcutŭ, din causă că *Câmpia* (Mezöség) dela spatele orașului Têrgulŭ Mureșului este unŭ ținutŭ lipsitŭ de resurse și de comunicațiunĭ și calea ferată *Cucerdea-Têrgulŭ-Mureșului*, ce însoțesce p'o distanță considerabilă țĕrmulŭ stângŭ alŭ *Mureșului* ușorŭ se póte întrerupe și importanta stațiune de încrucișare *Cucerdea* ușorŭ s'ar putea distruge.

Și décă pe lângă acésta ar succede unei colóne *române* a forța trecĕtórea *Turnului roșu* și a năvăli în valea *Mureșului* și d'aci în direcția *Clușiului*; séu décă însușĭ grosulŭ *română* concentratŭ la *Têrgulŭ Mureșului* și din causa superiorității sale numerice șĭ-ar puté permite o asemenea detașare, atuncĭ, legăturile apĕrătorului cu *Ungaria* arŭ deveni cu totulŭ amenințate și retragerea luĭ abătută.

Din cele ḑise până aci reiese dér, că nu este de locŭ recomandabilŭ ca apĕrătorulŭ sĕ se retragă în acea parte, adică spre *T. Mureșului* și cu atâtŭ mai puținŭ ca sĕ se închidă elŭ cu grosulŭ sĕu în *Têrgulŭ Mureșului* spre a'șĭ restabili forțele, etc., din contră ar trebui, ca îndată ce elŭ va fi silitŭ sĕ evacueze valea *Têrnavei mari*, retragerea sa s'o facă în valea *Mureșului* și d'aci în valea *Someșului micŭ* la *Clușiu* séu *Deșiu* și mai departe la *Oradia mare* séu spre *Tisa* superiórǎ.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 8 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 40
Rentă de hârtiă 5%	86.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișă	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 40
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 60
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de arg. austr.	82 30
Renta de aurŭ austr.	112 10
Losurile din 1860	135 20
Acțiunile băncei austro-ungare	886 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283 30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 52
Londra 10 Livres sterlinge	125 75

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$93^{1}/_{2}$	$9{\cdot}^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91^{3}/_{4}$	$92^{1}/_{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87^{1}/_{2}$	$88^{1}/_{2}$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	— —
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.^{1}/_{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ
din 19 Octomvre st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.53	Vênd.	8.56
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9 96
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.